

Fylkesprogram 2011-2015

Vedtatt på årsmøtet 13.02.11

Bokmål

Møre og Romsdal Venstre

<http://www.venstre.no/moreogromsdal>

Se også Venstre sitt prinsippprogram og Stortingsprogram for 2009-13

<http://www.venstre.no/sentralt/organisasjon/artikkel/342>

Venstre liker fylket vårt!

Møre og Romsdal fylke er vakkert og variert. Våre bygder, byer og tettsteder har et rikt kulturliv. Utdanningsinstitusjonene våre er ettertraktet og næringslivet går godt tross finanskrise internasjonalt.

Venstre tar utfordringene med å forvalte våre naturressurser til beste for framtiden. Vi er heldige som har ressurser fra havet like utenfor stuedøra med fisk, olje og gass, som har et kulturlandskap for landbruk og friluftsliv, og som har muligheter for å hente ut energi fra fornybare ressurser som vann og vind.

Venstre vil stimulere næringslivet til å videreutvikle seg i tråd med ny kunnskap om miljø og fornybare ressurser. Vi har et særlig fokus mot små og mellomstore bedrifter og vil gjøre det lettere for den som ønsker å skape sin egen arbeidsplass!

Venstre vil føre en politikk for fremtiden. Derfor står miljøsaken øverst på vår dagsorden sammen med kunnskap og velferdsordninger som sikrer hjelp til dem som trenger det mest.

Venstre vil

- gi næringslivet mulighet til å drive på miljøets premisser!
- løse utfordringer ved å gi kunnskap første prioritet!
- skape samarbeid på tvers av fylket, sammen går vi frem!

<http://www.venstre.no/moreogromsdal>

Venstre liker sosialliberale løsninger!

Venstre er Norges sosialliberale parti. Vi har en sterk samfunnsvisjon som innebærer en stor tillit til enkeltmenneskets valg og frihet, samtidig som vi vil bevare velferdsstaten for å sikre hjelp til den som trenger det mest. Vi har en sterk tro på menneskets skaperevne, kreativitet og ansvarsfølelse. Vi tror at mennesker som gis frihet er best i stand til å ta ansvar for eget liv, sine medmennesker og for utvikling av samfunn og næringsliv.

Venstre vil:

- gi folk frihet og mulighet til å skape et godt liv
- gjøre det lettere å skape sin egen arbeidsplass
- forenkle lover og regler
- sikre offentlige velferdstjenester på høyt nivå
- at avgjørelser på alle nivå tar hensyn til natur og miljø

Venstre liker lokaldemokrati og folkestyre!

Venstre mener at dem som er nærmest utfordringene best vet hvor skoen trykker. Derfor vil vi at mer makt og myndighet skal overføres fra statlig nivå til fylkeskommunene og kommunene. Mange små kommuner sliter også med å løse oppgaver, for eksempel innen barnevern og arealplanlegging. For å løse fremtidens utfordringer ønsker vi større og mer robuste kommuner. Inntil dette er på plass, er det viktig at regionale, statlige etater tilføres nok ressurser til tiltak og lokalt samarbeid.

Helt grunnleggende i demokratiet er at vi kan stole på valgsystemet og at valgene er hemmelige. Venstre vil derfor stoppe eksperiment med elektroniske valg og holde fast på at velgerne skal stemme i stemmelokaler fram til sikkerheten ved valgene kan garanteres.

Venstre vil:

- opprettholde fylket som forvaltningsnivå
- at oppgaver flyttes fra statlig til fylkeskommunalt og kommunalt nivå

- at fylkeskommunen skal være en sentral aktør innenfor miljø- og energipolitikk, næringsutvikling, samferdsel, kultur, videregående skole og helse- og sosialpolitikk
- tydeliggjøre politisk ansvar ved å innføre parlamentarisme i fylkestinget
- videreutvikle fylket som et attraktivt sted å bo og arbeide
- ha større og mer robuste kommuner
- at regionale, statlige etater sikres nok ressurser til tiltak i Møre og Romsdal
- at folkestyret styrkes i forhold til byråkratiet.
- ha politisk åpen og tydelig styring av sykehusene
- avlyse eksperiment med elektronisk valg på internett
- videreføre og utvide prosjekt med stemmerett for sekstenåringer
- styrke ungdomspanelet i fylket
- jobbe for at alle kommuner har et ungdomsråd

Venstre liker frivillighet!

Det frivillige Norge bidrar med uegennyttig innsats i samfunnet uten å være styrt av offentlige eller kommersielle interesser. Et aktivt organisasjonsliv og stor innsats av frivillige er en forutsetning for et levende demokrati, og for lokalmiljøer med sterke sosiale nettverk.

Møre og Romsdal var det første fylket i landet som laget en Frivillighetsplan

Frivillighet bidrar til en betydelig lavere kostnad for kommunene, samtidig som den gir mye tilbake til dem som utfører arbeidet. Det skaper møteplasser og sosiale nettverk som er av uvurderlig betydning for lokalsamfunnet.

Frivillig arbeid er for det meste uegennyttig, og gir selvrespekt, selvtillit og sosial tilhørighet.

Frivillige tilbud må ikke oppleves som konkurrerende alternativer til offentlige tilbud, men som et verdifullt supplement som demper behovet for offentlige tjenester.

Venstre vil:

- verne om friheten fra politisk styring over det sivile samfunn og frivillige organisasjoner
- være en pådriver for at alle kommuner skal lage en Frivillighetsplan

- bidra til større politisk forståelse for hvor viktig den frivillige innsatsen er

Venstre om offentlig og privat sektor

Venstre vil ha en god offentlig sektor som sikrer at alle innbyggere får de tjenestene som de har rett på etter politiske vedtak lokalt og sentralt. Det er fint for Venstre om kommunene og fylkeskommunen kjøper tjenester fra private for å få dette til. Venstre mener også det er viktig at kommunene og fylkeskommunen skal være en gode samarbeidspartnere for næringslivet med rask og rettferdig saksbehandling og god tilrettelegging.

Venstre mener det er greit om private driver bedriftene som selger tjenester til det offentlige også tjener penger på det.

Venstre vil

- verne om det private initiativ og stimulere til frivillighet
- sørge for offentlig administrasjon der byråkratiet ikke er større enn nødvendig
- stadig modernisere offentlige tjenester slik at de er målretta og effektive ut ifra dagens situasjon
- sørge for stor lokal politisk frihet slik at den enkelte kommune kan prioritere etter behov i egen befolkning.

OPPVEKST

Venstre liker at barn ler og at ungdommer ser opp og frem!

Barn og unge sine rettigheter til gode oppvekstvilkår er beskrevet i FN sin barnekonvensjon som Norge har underskrevet. Venstre vil se til at fylket følger opp denne i beslutninger som direkte eller indirekte gjelder barn og unges ve og vel.

Venstre vil ha sterkt fokus på gode oppvekstmiljø, fritidsaktiviteter og forebyggende helsetiltak for barn og unge, der også skole, barnehager og barneverntjenester ses i en helhetlig sammenheng. Samfunnsutviklingen må i langt større grad enn i dag se saker fra barn og unge sin synsvinkel på områder som samferdsel, helsetilbud og kulturtilbud, og på hvordan vi forvalter friluftsområder og miljøspørsmål.

Venstre sitt mål er at alle barn gis muligheter for lek og utvikling. Omgivelsene skal være trygge og utviklingsfremmende. Frisk luft og vann, nok areal å bevege seg på, natur for opplevelse og læring. Voksne har et ansvar å opptre som trygge og pålitelige.

Barn må sikres lekemuligheter i nærmiljøet der de oppholder seg. I arealdisponering må det derfor sikres uteområder som gjør at natur fremdeles blir en del av arenaen for lek, både i boligområdene og for skole og barnehager.

Barnehagene er svært viktige, særlig for familier som ikke har så stort nettverk. Men også generelt for læring og lek. Antall minoritetsspråklige barn i barnehagen øker på landsbasis. Det gjelder også for barnehagene i Møre og Romsdal, og da spesielt i byene. Barnehagene vil være en viktig arena for en vellykket integrering både for barn og deres foreldre. Venstre mener at private barnehager fortsatt må ha anledning til å ta ut utbytte. Skal vi opprettholde dagens barnehagedekning, er vi avhengige av de private barnehagenes eksistens.

Når barn og unge sikres en god oppvekst i fylket vårt så vil det være en viktig faktor for at de som voksne vil ønske å bosette seg her. Kollektivtrafikk og trygge veier for gående og syklende er spesielt viktig for barn og unge.

Venstre vil:

- ha en god offentlig skole for alle
- være åpen for alternativ pedagogikk som supplement for å sikre mangfold og bredde i tilbudet innenfor barnehage og skole
- gjenopprette og utvide forsøksordningen med kommunal overtakelse av statlige oppgaver innenfor barnevernet
- sette fokus på nær-natur ved å sikre turområder i nærmiljøet som er tilgjengelig i gang-/sykkelavstand
- sikre lekeplasser som gir rom for lek både med lekeapparater og frilek
- private barnehager og kommunale likestilles økonomisk
- private barnehager skal kunne gi fortjeneste til sine eiere
- ha spesiell oppmerksomhet på kollektivtrafikk og trafikksikring sett fra barn og unge sitt ståsted

HELSE OG SOSIALPOLITIKK

Venstre liker god omsorg!

For Venstre handler en god helse- og sosialpolitikk om kvaliteten i det tilbudet som gis til den enkelte. Når den dagen kommer at en virkelig trenger helsevesenet er det aller viktigste at man føler tillit til at man får det best mulige tilbudet. Venstre vil sette pasienten i sentrum.

Venstre vil:

- utvide den offentlig finansierte tannhelsebehandlingen
- sikre gode offentlige velferdstjenester, men også ha private velferdstjenester og tjenester levert av humanitære og frivillige organisasjoner som supplement til de offentlige
- sikre drift av incestsenteret
- sikre drift av voldtektsmottak
- opprettholde det høye nivået på alkoholavgifter
- etablere flere behandlingsplasser og bedre ettervernstilbud for rusavhengige
- hjelpemiddelsentralen må fremdeles ha hele fylket som ansvarsområde
- starte Frisklivssentraler i alle kommuner som ledd i forebyggende helsearbeid

Venstre liker nærhet!

Venstre mener løsningen på mange av utfordringene innen helse- og omsorgssektoren er at flere oppgaver enn i dag utføres nærmere dem som trenger tjenestene. Derfor ønsker vi at flere oppgaver legges til kommunene. Ansvarer mellom helseforetak og kommune må være avklart, og kommunene må få overført penger til å utføre sine oppgaver. Samhandlingsreformen må gi en forbedring av helsetjenestene, både i innhold og struktur. Erfaringene fra NAV-reformen må brukes.

Venstre vil:

- at flere oppgaver løses nærmere brukerne styrke primærhelsetjenesten
- at sykehjemmene får flere ansatte leger og sykepleiere med kompetanse på sammensatte sykdommer
- at alle som trenger omsorg skal få anledning til å bo hjemme så lenge som mulig
- at tilgangen til et psykisk helsetilbud må bli en like selvfølgelig del av primærhelsetjenesten som allmennlegetjenesten, helsesøster- og fysioterapitjenesten
- sikre at alle som trenger det får tilgang til skolehelsetjenesten
- være en pådriver for at krav om universell utforming i alle offentlige bygg blir oppfylt

Sykehus

Venstre er kritisk til dagens forvaltning av sykehusene. Avgjørelser blir fattet i "de lukkede rom" og gjennom kompliserte prosesser som folk flest har vanskelig å forholde seg til. Resultatet er at folk ikke stoler på avgjørelser som blir tatt og ikke vet hvor de skal plassere ansvaret. Venstre vil gjenopprette tilliten. Vi ønsker åpne og demokratiske prosesser. Venstre var motstander av dagens organisering med foretaksmodell da den ble innført. Venstre mener at slik situasjonen nå har utviklet seg med stor diskusjon og usikkerhet omkring fremtidig organisering, så må avgjørelsen om sykehusstruktur bli fattet av Stortinget. Det må tas en rask avgjørelse som avklarer hva som skal skje videre.

Venstre mener dagens situasjon for sykehusbygget i Molde og uavklarte funksjoner for sykehuset i Kristiansund er uakseptabel. Spørsmålet om nybygg for Molde, hvilke funksjoner som skal tillegges de to sykehusene og hvordan de skal organiseres må avklares raskt slik at det skapes ro for befolkningen, for pasienter og for de ansatte.

Venstre vil:

- at organisering av sykehustilbud må gjøres ut ifra pasientenes behov
- at alle innbyggere i fylket må sikres en spesialisthelsetjeneste med akuttberedskap og et fødetilbud som gir den enkelte trygghet både hva gjelder faglig kvalitet og reiseavstand

UTDANNING

Venstre liker kunnskap!

Skolen er den viktigste institusjonen som ivaretar barna våre utenom hjemmet. Vi må legge til rette for en skole som er et godt sted å være for både elever og ansatte, med utgangspunkt i den offentlige skolen.

Alle elever skal ha et fellesskap å være i som gir mestringsglede og sikrer læring og personlig utvikling gjennom tilpasset opplæring uansett evner. Spesialundervisning må ikke være slik at eleven føler seg isolert og annerledes.

Forventninger og kriterier for kvalitet i skolen må være klart beskrevet for både politikere i de besluttende organer, for skoleledelse og foresatte. Venstre tror at god ledelse gir gode lærere, både fordi god ledelse foretar riktige valg ved ansettelser, og fordi det gir faglig og personalvennlig oppfølging av den enkelte lærer. Et godt samarbeid mellom skole og foresatte skjer ved gjensidig respekt og at skole og foresatte er likeverdige parter med fokus på elevens beste.

Venstre vil:

- ha en god offentlig skole
- sikre at skoleeier og foresatte har god kjennskap til innholdet i skolen og at skolen skal ha klare mål på kvalitet og fast evaluering
- at lærerne skal ha en god leder
- lage en rekrutteringsplan for lærere
- styrke læreren gjennom å innføre offentlig finansiert kompetanseår med faglig oppdatering og fordypning

Videregående skole

Venstre vil:

- ha en bevisst holdning om at attraktive og trygge skoler er den beste regionale utviklinga av fylket vårt
- sette inn tiltak som virker for å motvirke frafall
- styrke praktiske og estetiske fag i videregående skole med håndverk- og kunstfag
- opprettholde den desentraliserte videregående skolestrukturen

- legge til rette for alternativ pedagogikk
- forsterke skolebibliotekenes rolle
- styrke nynorsk som skriftspråk i skolen, i offentlig sektor og som hovedmål
- at alle skoler skal tilby utdannelses- og yrkesveiledning gjennom et rådgiverteam bestående av en lærer, en ekstern rådgiver og en foresatt
- øke budsjettet for vedlikehold og rehabilitering av videregående skoler
- innføre systematisk evaluering av lærere slik at lærere kan få tilbakemelding på sitt arbeid fra skoleledelsen, kolleger og elever
- sikre trygg skolevei
- sikre trygge skolebusser med nok sitteplasser og sikkerhetseler til alle

Høgskole og fagskole

Venstre vil

- videreutvikle samarbeidet mellom høgskolene i fylket
- bevilge midler til flere stipendiater- og professorstillinger
- at høgskolene skal være bevisst sitt regionale ansvar
- arbeide for å styrke høgskoletilbudene i Møre og Romsdal, spesielt innen marine og maritime fag, og innen kunst og estetiske fag
- jobbe for varig statlig finansiering av Høgskolesenteret i Kristiansund
- at lærerutdanningen i Volda skal bli den beste og mest attraktive i landet
- sikre den maritime fagskoleutdanningen i Kristiansund og Ålesund
- etablere fagskoletilbud innen petroleumsfag i Kristiansund
- jobbe for aktiv bruk av det regionale forskningsfondet
- fremme forskningssamarbeid mellom høgskoler og regionmuseum

KULTUR OG FRIVILLIGHET

Venstre liker kultur og mangfold!

Kultur er sektorovergripende og er livsnerven i samfunnet vårt. Et rikt kulturliv er en viktig forutsetning for kompetanseoppbygging og verdiskaping for innbyggerne våre. Kultur har en verdi i seg selv og for det enkelte mennesket sin utvikling. De frivillige er grunnfjellet i kulturlivet. De er ofte innovatører for nye ideer og løsninger. Kultur skaper forståelse mellom folk uavhengig av nasjonalitet.

Kultur og næring er et satsingsområde som har stort potensiale i vårt fylke.

Målet for Venstres kulturpolitikk er et samfunn av engasjerte og skapende mennesker med vidsyn og toleranse. Venstre vil at alle mennesker skal ha rett til likeverdige kunst- og kulturtilbud, uavhengig av funksjonsnivå, geografi og økonomi. Kultur mangfold må fremmes.

Venstre vil ha satsing på hele kulturfeltet. Kulturpolitikken rommer alle kultur- og kunstarter, media, språk, idrett og friluftsliv.

Kunst- og kulturaktiviteter skal få utvikle seg fritt på sine egne premisser. Venstre vil hegne om kulturaktørens uavhengighet av politiske meninger og føringer. Kunst og kultur, både det frivillige kulturliv og det profesjonelle, er grunnleggende verdier i et demokratisk samfunn. Å få uttrykke seg gjennom kunst og kultur er avgjørende for ytringsfriheten.

Venstre vil:

- støtte frivillige lag og organisasjoner
- styrke redningstjenesten fra frivillige organisasjoner i fylket, som Røde Kors og tilsvarende
- styrke interkommunalt samarbeid mellom kulturskoler, profesjonelle kulturinstitusjoner og frivillige organisasjoner
- støtte etablering av arenaer for flerkulturelle kunst- og kulturuttrykk
- sikre kunnskap om og ferdigheter i tradisjonell byggeskikk
- ha et offentlig godkjent utdanningstilbud innen restaurering/bygningsvern med lærlingeordning ("Næmingeprogrammet")
- videreføre Verdiskapingsprogrammet Atlanterhavsveien Bud-Kristiansund
- gjøre "Kultur og næring" til et satsingsområde
- videreutvikle biblioteket som moderne kulturinstitusjon, og møteplass mellom generasjoner og kulturer
- styrke bibliotekstjenesten ved videregående skoler

- at tilgjengelighet til friluftsområder ivaretar miljøets interesser
- prioritere utbygging av breddeanlegg; idrettsanlegg som kan brukes av mange
- kombinere Transportkortet og Kulturkortet for ungdom i fylket slik at ungdommene kan ta del på kulturarrangement i hele fylket
- støtte Opplevelseskortet for barn og unge, en ordning med rabattkort til kulturaktiviteter for barn i familier med dårlig råd
- at kunstnere og kunstgrupper får midler til utstillinger for et bredt publikum
- videreføre ordning med kunstnerstipend for profesjonelle kunstnere
- arbeide for nybygg for Romsdalsmuseet
- arbeide for nybygg for Stiftelsen Nordmøre museum
- arbeide for nytt opera- og kulturhus i Kristiansund
- støtte det regionale Kristiansund Kirke Kunst Kultur Akademi for å sikre varig drift
- arbeide for fast statlig etablering av Senter for kunstproduksjon og kulturformidling, SEANSE, ved høghskolen i Volda

MILJØ OG ENERGI

Venstre liker ren kraft!

Møre og Romsdal Venstre vil ha en energipolitikk som skaffer den energien som trengs for at folk kan leve et moderne liv. Virksomheter skal kunne utvikle seg som leverandører av varer og tjenester som er attraktive og framtidsrettet. Dette innebærer at vi ønsker sikker energiforsyning med ledningsnett som er godt nok og som har kapasitet nok til å levere den krafta som trengs. Venstre mener Norge satser altfor lite på å utvikle og stimulere til bruk av ny og rein energi.

Venstre vil

- opprette minst to nye vindmølleparker i fylket, og ønsker å samarbeide med kommunene om lokaliseringen av disse
- ha forskning og utvikling av nye energikilder
- bygge flere småkraftverk basert på føre-var-prinsippet. Det skal tas hensyn til landskap, kulturminner og friluftsliv. Småkraftverk skal underlegges konsesjon
- energiøkonomisering gjennom vedlikehold og effektivisering av kraftverk og linjenett og bygninger
- stimulere til storsatsing på energiøkonomisering i offentlige og private bygg og anlegg
- gå inn for et todelt tariffsystem for husholdninger, hvor alle får et basisforbruk til en forutsigbar pris, og en høyere pris for merforbruk
- at kraftlinja mellom Fardal og Ørskog skal legges i kabel i sjø eller jord gjennom de mest sårbare områdene for natur- og boligområder
- ha utredninger om behov, miljø og utbyggingsalternativ før nye kraftlinjer blir etablert
- at Norge flytter månelandingsprosjektet sitt til Fræna
- elektrifisere sokkelen ved hjelp av rensa gasskraft fra Fræna

Miljø

Venstre innser at løsningene på de nye miljøutfordringene innen klimaendringer og tap av biologisk mangfold er mer kompliserte. De krever mer kunnskap, utstrakt samarbeid mellom nasjonene og regionalt samarbeid mellom forvaltning, næringsliv og organisasjoner.

Vi tror på flertallet av forskerne som sier vi må handle nå for å hindre at klimaet vårt blir ødelagt av CO2 –utslipp og andre klimagasser.

Norge må ta sterkere hensyn til det biologiske mangfoldet, urørt natur og naturopplevelser enn vi har gjort før. Dette er også nødvendig for at kommende slekter skal ha gode naturopplevelser. Miljøteknologi er det som vil gi bedriftene våre størst sjanse til å utvikle seg i framtida.

Møre og Romsdal Venstre vil legge avgjørende vekt på å unngå tap av biologisk mangfold og å minimere transportbehov og utslipp ved utbygging av infrastruktur og andre større anlegg.

Økt skipstrafikk utenfor kysten krever en betydelig forbedring av akuttberedskap for å forebygge forurensing og redusere skade ved ulykker

Venstre vil

- sette av mer ressurser til å følge opp klimasatsingen og satsingen på fornybar energi
- utvikle ressursentrene på energi og miljø i Tingvoll, Runde og Smøla og arbeide for at disse skal bli nasjonale senter på sine områder
- bruke mer av pengene fylket rår over til å stimulere bedrifter som satser på miljøteknologi
- ha en god balanse mellom vern, moderne bosetting og næring når vi skal sette regler for planlegging og utvikling
- verne kulturminner gjennom egnet bruk og forvaltning
- at godt vern skal være verdifullt for opplevelser og reiseliv
- stimulere til reiselivsatsing som utvikler naturbaserte reiselivstilbud
- ha bedre støtteordninger for fredete bygninger og anlegg
- flytte trafikk fra vei til tog og sjø
- øke beredskap mot akutt forurensing
- modernisere oljevernberedskapen og skape en samlet kystberedskap med innsats både fra det offentlige og det private
- sikre biologisk mangfold i kystsona ved å stoppe planting av gran og andre fremmede treslag

- ha en god forvaltning av verneområdene og friluftsområdene
- at naturen og verneområdene skal være en kilde for opplevelser og reiseliv
- stimulere til reiselivssatsing som utvikler bærekraftige, naturbaserte reiselivstilbud
- arbeide for god vannkvalitet i hele fylket

NÆRINGSLIV

Venstre liker dem som skaper verdiene!

Møre og Romsdals næringsliv er preget av et stort mangfold og mange små bedrifter. Vi vil ha særlig fokus på små og mellomstore bedrifter. Politikk som er bra for små bedrifter er nesten uten unntak bra for de store, mens ikke nødvendigvis det motsatte er tilfelle.

På fylkesnivå har Venstre innflytelse gjennom et omfattende virkemiddelapparat som stimulerer til nyskaping og lokalt entreprenørskap.

God næringspolitikk inkluderer støtte til forskning, nyskaping og kompetanseheving.

Venstre vil

- arbeide for en politikk som gir gode rammevilkår som stimulerer vekst og utvikling i små bedrifter og enpersonforetak (enkeltmannsforetak/selvstendig næringsdrivende).
- likestille selvstendig næringsdrivende med arbeidstakere med hensyn til sosiale rettigheter ved sykdom, svangerskap, fødsel og omsorg for små barn
- ha en ny, forenklet aksjelov for små bedrifter uten revisjonsplikt, med redusert aksjekapital, lavere gebyrer og færre avgiftsterminer
- gi skattefradrag for innbetaling til egen tjenestepensjon
- stimulere prosjekter som er nyskapende
- ha spesiell fokus på nyskapende teknologi på miljøsidan
- sørge for en effektiv elektronisk infrastruktur (bredbånd) slik at geografi ikke er til hinder for nyskaping og utvikling.
- Stimulere og støtte prosjekter som bidrar til utvikling av reiselivet i fylket
- dele Innovasjon Norge i to med en målrettet nyskappingsdel for hele landet, og en del for å sikre bosetting i distriktene og landbrukspolitiske formål

- etablere "KapitalFUNN", investering av privat kapital, for å øke tilgangen til risikokapital
- øke satsing på næringsrettet forskning
- ha større fleksibilitet ved økt adgang til midlertidige ansettelser og overtid
- stimulere både privat og offentlig sektor til å opprette rekrutteringsstillinger for å kunne gi arbeid til grupper av mennesker som har vansker med å komme seg inn på arbeidsmarkedet og/eller som arbeidsmarkedet spesielt etterspør. Målgrupper er nyutdannende med spesiell fagkompetanse, og innflyttere fra andre land
- styrke næringslivets rolle i skole og utdanning
- Rekruttere nyutdannet kompetanse ved å stimulere næringslivet til å opprette traineestillinger for personer som er under utdanning
- Opprette et integreringsprogram gjennom arbeid for flyktninger og innvandrere, hvor de kan få arbeid i offentlig eller privat sektor
- arbeide for forenkling av lover, regler og rapportering til det offentlige slik at det blir enklere å starte og drive næringsvirksomhet
- arbeide for høye etiske prinsipper i næringslivet og at bedriftene ivaretar sitt samfunnsansvar lokalt, nasjonalt og internasjonalt

LANDBRUK

Venstre liker bonden!

Venstre er opptatt av at bonden sin rolle som selvstendig næringsdrivende skal stå i fokus. Samtidig må vi tørre å se på utfordringen det gir at mange gårder er blitt mer isolerte arbeidsplasser. Det skal lønne seg å satse på bærekraftig produksjon, og vi vil stimulere til økologisk landbruk og vri støtteordningene mot et variert landbruk som også tar vare på kulturlandskapet.

Venstre vil

- legge til rette for trygge arbeidsplasser i landbruket gjennom fokus på arbeidsmiljø og økonomi
- sikre at bonden har en inntekt som gjør yrket attraktivt
- begrense prisreguleringen for landbrukseiendommer
- la kommune ha stor frihet til å bestemme boplikt
- fjerne Odelsloven

- fjerne delingsforbudet i Jordloven som gjelder arealstøtte/produksjonsstøtte
- stimulere til økologisk drift
- fremme dyrevelferd
- ta vare på kulturlandskapet og biologisk mangfold

MARINE NÆRINGER

Venstre liker fisk!

Fiskeri og havbruk er basert på utnytting av fornybare ressurser. Møre og Romsdal Venstre har sterkt fokus på en bærekraftig ressursforvaltning som sikrer framtidige generasjoner. Vi skal ha en fiskeri- og havbrukspolitikk som sikrer en konkurransedyktig og allsidig sjømatnæring gjennom nyskaping og produktutvikling. Politikken skal være tuftet på tradisjon, kunnskap og verdier opparbeidet av dyktige næringsaktører, samtidig som det tas hensyn til stadig nye utfordringer knyttet til miljø og bærekraft.

Venstre vil:

Fisk først

- gyteområdene utenfor Mørekysten skal vernes for petroleumsvirksomhet
- statlig forskjellsbehandling mellom offshoreflåten / maritim sektor og fiskeflåten slik som nettolønnsordningen må avskaffes
- ha en balansert utnytting av sjøarealene som sikrer et reint hav og som gir det beste grunnlag for trygge og sunne sjømatprodukter både fra fiske og havbruk

Stimulere FoU og utdanning

- ha større satsning på forskning og utvikling (FoU) i marin sektor
- ha større satsning på rekrutteringstiltak til marin sektor
- ha en sterk satsning på marin relatert utdanning i alle deler av fylket

Sørge for en bærekraftig forvaltning

- legge til rette for en bærekraftig havbruksforvaltning som ikke har skadevirkninger på villfisk, forurenser eller er i konflikt med annen bruk av hav og vassdrag
- at fiskeressursene skal høstes bærekraftig og at ressursuttaket skal fastsettes av myndighetene basert på vitenskapelige råd
- stimulere enkeltkommuner og interkommunalt samarbeid til avklaring av bruk av kystsonen gjennom kystsoneplanlegging

- ha en politikk for marin sektor som er tuftet på eksisterende lovverk for omsetning og utøvelse av fiske
- arbeide overfor WTO for å redusere handelshindringer for norsk fisk og fiskeprodukter, slik at sjømateksporten både fra havbruk og den tradisjonelle fiskerinæringen gis bedre betingelser
- holde fast ved hovedtrekkene i den etablerte kvotebalansen mellom flåtegruppene
- ha like muligheter for fiskekvoter uansett hvor en bor i landet, uten regionalisering av fiskeressursene
- oppheve fylkesbindingen m.h.t. kjøp av fiskefartøy med torskekvoter
- at Møre og Romsdal fylkeskommune er aktiv i arbeidet for å sikre fylket konsesjoner og kvoterettigheter både i havbruk og fiskeri

REISELIV

Venstre liker reiseliv!

Møre og Romsdal skal være opplevelsesfylket nr. 1 i Norge

Reiselivsnæringen er en voksende og viktig næring i Møre og Romsdal. Møre og Romsdal Venstre har tro på at denne næringen kan spille en enda større rolle i fremtiden.

Vi vil se reiselivsnæringen i sammenheng med andre viktige politikkområder som naturforvaltning, kultur, landbruk, samferdsel og distriktpolitikk.

Vi mener at en satsing på markedsføring innen reiseliv er til nytte for å få flere til å flytte til fylket vårt.

Venstre vil:

- arbeide for større bevissthet for reiselivet som egen næring
- arbeide for at Møre og Romsdal fylkeskommune gir faste tilskudd til destinasjonsselskapene i fylket
- at destinasjonsselskapene blir høringspart i saker som kan påvirke reiselivet

SAMFERDSEL

Venstre liker trygge veier og god kollektivtrafikk!

- **Vår visjon er verdiskaping, mobilitet og nullutslipp**
- **Vi vil ha god mobilitet for befolkninga i hele regionen, ut mot resten av landet og til kontinentet!**
- **Trafikanten er kjørende, syklende, gående og passasjer**

Venstre vil arbeide for samferdselstiltak som dekker samfunnet og næringslivet sine transportbehov på en effektiv, trafiksikker og miljøvennlig måte!

Dette er god distriktspolitikk fordi folk da kan bo og arbeide der de vil.

Samfunnet og næringslivet er avhengige av både god og trygg fremkommelighet.

Folk må uansett ærend kunne ferdes trygt på våre veier i by og bygd.

Ubygging av vegnettet må derfor ivareta behovene vi har når vi er kjørende, er syklist, reiser kollektivt eller er gående. Som trafikant veksler vi i disse rollene. Alle aldersgrupper; fra barn til gamle, i fritid, yrke, til skole, og som turister, er brukere av veiene.

Fremtidens samferdselspolitikk må være tuftet på miljøets premisser!

Kollektivtrafikk og alternative drivstoff

Venstre vil

- at kollektivtransporten må brukes som virkemiddel for å sikre bosettinga i hele fylket, og for utviklinga av regionsentra
- at antall kollektivreisende økes vesentlig gjennom tiltak som økt frekvens på avganger, og samtidig relativ reduksjon i pris slik at slik buss, tog og båt blir å foretrekke fremfor bil og fly
- at TIMEkspressen må videreutvikles, spesielt med tilførselsruter
- at prisen på ungdomskort reduseres til minst 320,- eller billigere, og at aldersgrensa for bruk av kortet må økes til 23 år.
- at distriktsdrosjene må sikres ved bl.a. å integrere disse sterkere både i kollektivtransporten i distriktene og sikre at drosjene fortsatt skal være en viktig del av pasienttransporten i landkommunene
- sette krav i anbudsprossesser på kollektivtrafikk om at minimum 20% av kjøretøyene skal benytte alternative drivstoff

- innføre et fylkeskort som gjelder for all kollektivtrafikk i fylket
- at flybussen blir konkurransedyktig med drosjene
- utrede muligheten for by-bane i Ålesund og omegn
- bygge infrastruktur for ladning for elbiler med kapasitet som tåler vekst i antall elbiler og mulighet for hurtiglading
- rask oppbygging av infrastruktur for hydrogendrivstoff og 2.generasjons biodrivstoff

By- og tettstedsutvikling

Venstre vil

- ha en større bevissthet om tettstedsutvikling som fremmer miljøkvaliteter
- ha en by-og tettstedsplanlegging som gir bilfrie områder
- ha gode parkeringsmuligheter og knutepunkt for kollektivtrafikk med trygge overganger til de bilfrie områdene
- ha bedring av trafikksikkerhet med spesiell vekt på trygge skoleveier, med mer bygging av gang- og sykkelveier, reduserte fartsgrenser, spesielt i boligområder og holdningskampanjer
- ha effektive transportløsninger med god fremkommelighet for alle

Utbygging av vei-anlegg

Venstre vil

- at nye innfartsveier til de tre største byene våre Ålesund, Molde og Kristiansund må planlegges med best mulig hensyn både til trafikanter og folk som bor langs veien
ved å ivareta miljø og trafikksikkerhet, med stor vekt på kollektivsatsing, gangveier og sykkelveier for transportsykling
- jobbe aktivt for en gang- og sykkelvei fra Ålesund i sør til Kristiansund i nord som ledd i sykkelturnisme
- at det ved planlegging og utbygging av veier blir avsatt tiltrekkelig areal for innfartsparkering ved knutepunkt for offentlige transportmidler, for holdeplasser og for sammenhengende gang- og sykkelveinett

- heve standarden på fergetilbudet slik at det totalt sett kommer på linje med den vedtatte fergestrategien i fylket, og ta initiativ til rullering av strategiplana
- jobbe for en mer universell utforming av kollektivtransporten i fylket inklusiv fergene
- fortsatt arbeide for gratis ferger, og at dette blir utprøvd snarest på fylkesveisamband
- ha sterk økning av midler til vedlikehold av fylkesvei- og riksveinettet
- arbeide for økte midler til vårt fylke for rassikring av riksveier og fylkesveier
- prioritere en felles planlegging og rask utbygging av E39 Kyststamveien, som skal gå fra Kristiansand S til Trondheim
- økte midler for å få gjennomført fylket sine prioriterte prosjekt i Nasjonal Transportplan, NTP og fylkets egne prioriteringer på riksveiene(E39,E136,Rv 70) og på fylkesveinettet med Nordøyvegen, Trollheimstunnelen, Langfjordtunnelen og Talgsjøtunnelen
- fortsette arbeidet med realisering av prosjektet "Fergefri stamvei(E39) gjennom Møre og Romsdal", og jobbe for at det kommer inn på Nasjonal Transportplan ved neste rullering(2014- 2023)

Venstre sin finansieringsstrategi for vei

Venstre vil

- godta brukerfinansiering der det er nødvendig for å løse de største prosjekta, spesielt i områder med stort trafikkpotensiale
- ha en kreativ videreutvikling av fergesubsidieordninga slik at subsidiene fra staten på fergestrekninger , beregnet for én generasjon fremover, kan brukes til delfinansiering av nye fastlandsforbindelser
- at statlige rentefrie lån også må innføres på riksvei-/stamveinettet
- ha etablering av et statlig vegfond/kyststamveifond – for samlet realisering av et fergefritt E 39(Kristiansand – Trondheim).
- ha statlige rentefrie lån for utbygging av gang- og sykkelveier
- at finansiering av kollektivtilbud og utbygging av gang- og sykkelveinett skal være på plass på samme strekning når nye veiprosjekter realiseres

Fly, båt, tog og havn

Venstre vil

- at flytilbudet langs kysten må styrkes med flere avganger til og fra flyplassene i fylket
- at helikopterbasen i Kristiansund styrkes/trygges
- at det til nye hurtigbåtavtaler/anbud må stilles strenge krav til miljø mht. fartøytype og motorer
- at Hurtigrutas seilingsmønster må opprettholdes
- at Stad skipstunnel realiseres snarest for trygghet, regularitet og økt turisme
- at høyhastighetstog må utgreies også for strekninga Dombås – Ålesund
- jobbe aktivt for at Raumabanen får regulær trafikk igjen
- arbeide for at Ålesund og Kristiansund videreutvikles som nasjonale havneknutepunkt
- at mer trafikk skal over fra vei til sjø og bane

